

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Recapitulatio. ca. j.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia libri

pressa pro sibi nunc supplebitur? Forma pro epistole hec est. Populus qui est hierosolymis et iudea, senatusque et iudas, aristobolo magistro prolocom et regis qui est de genere christorum sacerdotum et his qui in egypto sunt iudeis salutem et sanitatem. Beneficiat vobis deus, et det vobis cor omnibus ut colatis eum, et faciatis eius voluntates. Adaperiat cor vestrum in lege sua, et in preceptis suis, et faciat pacem. Exaudiat orationes vestras et recedat a vobis, nec vos deserat in tempore malo. Et nunc hec sumus orationes pro vobis. De magnis autem periculis a deo liberati magnifice gratias agamus ipsi, et cetera que sequuntur. Pericula pro sua et liberationes a deo factas enunciare ceperunt, a morte antiochi magni et a filio eius seleuco. Qui cum prius templum honoraret et de redditibus suis presteret sumptus ad ministrum sacrificiorum, ad suggestionem simonis dimitribeni beniamin qui erat propositus templi, et inuidebat onie: misit eliodorum ad spoliandum munere rarium, quod dixit non pertinere ad rationem sacrificiorum. Erant eadem hec congregata ad vicualia viduarum et pupillarum, et plerique erant deposita diuitum. Terminauerunt autem persecutionem hanc epistola in morte nicanorum in hunc modum. Igitur his erga nicanorum gestis, et illis temporibus ab hebreis civitate prepressa vel possessa, Ego quod in his finem faciatis sermonis. Et siquidem bene et ut historice prepetitum est et ipse velim, si autem minus digne concedendum est mihi. Sic enim vinctum semper habere aut semper aquam fructum est, alternis autem vinctum delectabile, ita legentibus si semper exactus sit sermo non erit gratus. Hic ergo erit summatus.

Recapitulatio,

Capitulum. I.

Viro quedam su

peraddita in hac epistolarum recapitulatio summatim tagere curabimur. Sane in prophetatione antiochi cum cogere iudaei a patris legibus recedere, due mulieres delate sunt natos suos circumcidisse, quos infantibus ad verbera suspensis cum publice per civitatem circumduxissent carnifices per muros precipitauerunt. Eleazar vero de primoribus scribarum et vir etate pueri: apertis ore hanc propebat suillas carnes sacrificij manducare, quidam pro veteres amici et carnes licitas secreto afferentes: rogabat ut simlaret se ad imperium regis manducare, quod renuens aiebat. Adolecentibus exemplum forte malum dereliquit, et plagis pempit memoria mortis sue et exemplum suum reliquit. Loti

git autem et vij, fratres vna cum matre preprehensos propebelli a rege ad esus porcine carnis, quibus renuentibus iussit rex coram eis sartagine et olas eneas succedi, et primo genito lingua amputari cuius cute capitis abstracta: et sumitate manuum et pedum propebelli coram matre et fratribus missus in sartagine torrebatur. In eodem modum singuli fratrum secundum ordinem geniture torrebantur: promissa tamen vnicuique et hortatio ut regi obediret et vinceret. Supra modum autem mater mirabilis et bonorum memoria digna singulos hortabat patri voce et firmine cogitationi masculinum animi ferens dixit ad eos. Nescio quid in vitro meo apparuit, nec enim ego sperum et animam donavi vobis nec vira et singulorum membra non ego ipsa propebelli sed qui formavit vos, spiritum vobis iterum cum misericordia reddet revertasicut nunc vos in metis propebelli despiciatis propter leges eius. Cuius adhuc adolecentium superest suadebat rex matri: ut adolecenti fieret in salutem. Cumque promissis se suamuram filio inclinata ad illum patri voce dixit. Filii misere mei, digni fratres tui, effectus suscipere mortem, ut in illa misericordie cum fratribus tuis te recipiam. Tunc rex indigne ferens se derisus in hunc crudelium super omnes desecuit. Nouissimi autem et pro filios matris defuncta est. Pro hac tanta procuratua martyrum asserunt plurimi de his, vij, fratribus ecclesiis

Non est martyr ad quatuor extendit. Dicitur martyr qui propter uarietate legis dei moriturus fuit machabel. Dicitur etiam martyr qui pro veritate predicantis moriturus fuit hieremias et alij prophete. Dicitur idem martyr qui loco ipsius christi moriturus fuit infantes. Dicitur et martyr qui pro passione fidei et passionis christi moriturus fuit petrus et paulus. Et isti prophete dicunt martyres, id est testes passionis christi. Quorum festum facit ecclesia cum nullus veteris testamenti martyris festum agat, nisi vij, machabeorum. Puerorum quoque festum agit ecclesia, sed ad inferos descendit. Unum in eorum festo canonicum leticie subiectum. Si obijciat de iohanne ne baptista dicitur, quod passio eius festum non agitur sed natiuitas, que fuit figura natiuitatis christi. Festum ergo decollantis eius non est festum passionis, preterquam cum ipse circa pascha decollatus fuerit, sed propebelli caput eius inuentum fuerat. Alij tradunt duas esse dictiones eo quod tali tempore collata sunt ossa eius.

Bachabeorum. II.

am solennizare. Additur quoque in eadem epistola quod cum iudas aduersus timotheum dimicaret, apparuerunt aduersarij de celo viri. v. in equis ducatu iudeis praesentes, e quibus duo machabaeus mediu habentes, armis circūsepti conseruabant: in aduersarios autem tela et fulmina iacebant. Nec multo post tempore cum egredieretur iudas a hierosolymis ut dimicaret aduersus lissam apparuit precedens eos eques in veste candida armis aureis hastā vibrans. Addit quoque quod sopite rogauerunt iudeos secū habitantes ascendere scaphas quas parauerant in die festo ad colludendum. Cuius in altum processissent: immerferunt ex eis non minus ducentos. Quāobrem iudas in nocte supueniens portum succedit, et scaphas erussit, refugos ab igne gladio gemit. Jam natis quoque nocte supuenit, et portum cum nauibus succedit, ita ut lumen ignis appareret hierosolymis stadiis. cc. xl. Addit quoque quod plio commissio apud iamnia plures perstrati sunt de iudeis. Et venit iudas cum suis ut corpora perstratorum tollerent, et in sepulchris poneret paternis. Inuenerunt autem sub tunicis in terfectione de donariis idolorum, que apud istam niam fuerunt. Quibus ergo manifestum factum est ob hanc causam eos corruisse. Et hūdit perierunt iustitiam dei iudicium, quod occulta fecerat manifestata, et in peccatis conuersi rogauerunt deum ut delictum eorum obliteraret. Verum vir fortissimus iudas collatioe facta a suis, xij. milia drachmas argenti misit hierosolymam offerre ea ibi pro peccatis mortuorum vel delicto illorum in sacrificium. Addit quoque quod cum sceleratissimus nicanor persequeret iudam post fedus cum eo initum, et postea fractum, cooperit iudam esse in locis samarie, et disposuit bellum committere cum eo in die sabbati. Iudei pro quibus sequebantur nicanorem pro necessitate dixerunt ei, ut honorem daret diei sanctificationis et deo qui vniuersa conspiciunt. At ille quesuit ab eis. Si potes est in celo qui imperauit ei die sabbatorum. Et dixerunt, Est deus vnus in celo potes, qui iussu sit agi die. viij. At ille ait, Et ego potes sum sup terram, qui impero sumi arma, et negocia regis impleri. Bachabeus autem cum pauci essent cum eo, formidantes impetum nicanoris et militum rudine, singulos illorum iudeorum armauit non dypei et haste munitione, sed sermonibus optimis et exhortationibus, praesertim exposito eis sermone quod in eadem nocte viderat in hunc modum. Uiderat enim omniam summum sacerdotem, quod a puero in

virtutibus exercitatus fuerat manus protendentes et orantes pro populo iudeorum. Post haec apparuisse et aliorum virum etate et gloria mirabili circa illum: et ostendisse. Hic est amator populi israel, hic est qui multum orat pro populo, et ciuitate sancta hieremias propheta dei. Extendisse autem hieremiam dextram et dedisse iude gladium aureum, et dicentem, Accipe scilicet gladium minus missus a deo quo deicias aduersarios populi mei israel. Qua visione confortati qui erant cum iuda impetum fecerunt in hostes, et perstraverunt ex eis non minus quibus, xxx. milia, nicanorem cum eis interfecto, et redierunt hierosolymam huiusmodi dicentes deum, et caput nicanoris et manum cum humero abscisam extra templum suspenderunt. Itaque omnes communi consilio decreuerunt nullo modo die istum absque celebritate preterire. Hic terminatur epistola iude ad dispersionem iudeorum. Terminata igitur epistolari recapitulatioe ad persecutionem historie reuertamur de iohanne filio simonis persequentes.

De commendatione iohannis hircani.

Capitulum. II.

De iohanne simone

inquit vltimus quinquaginta filiorum mathathie asamonet dux et sacerdos fuerat in iudea successit ei filius eius iohannes: cognouit hircanus a deuitis hircanis, quem iosephus in tribu commendat, in religione sacerdotum, in strenuitate ducatus, et quia vir propheta erat. Qui insecutus est ptolomeum, qui patrem eius dolo interfecerat, matremque eius cum duobus parulis tenebat in vinculis et fugerat ad oppidum ultra hierichonta, quod agone vocabatur. Obsessor quidem oppido, cum iohannes acrius insistebat, ptolomeus matrem iohannis et fratres super muros usque ad sanguinis effusionem cedebat fractusque pietate iohannes ab impugnatione se temperabat. Mater tamen clamante ne pro se sineret scelus ptolomei inultum. Mortem enim suam sic iudicaret immortalitate meliorem. Ob hoc dicitur tracta obsidione septimum aduenit annus festatus a iudeis. Recessitque ab obsidione iohannes, ptolomeus pro matre ipsius et fratribus occisis confugit ad zenonem.